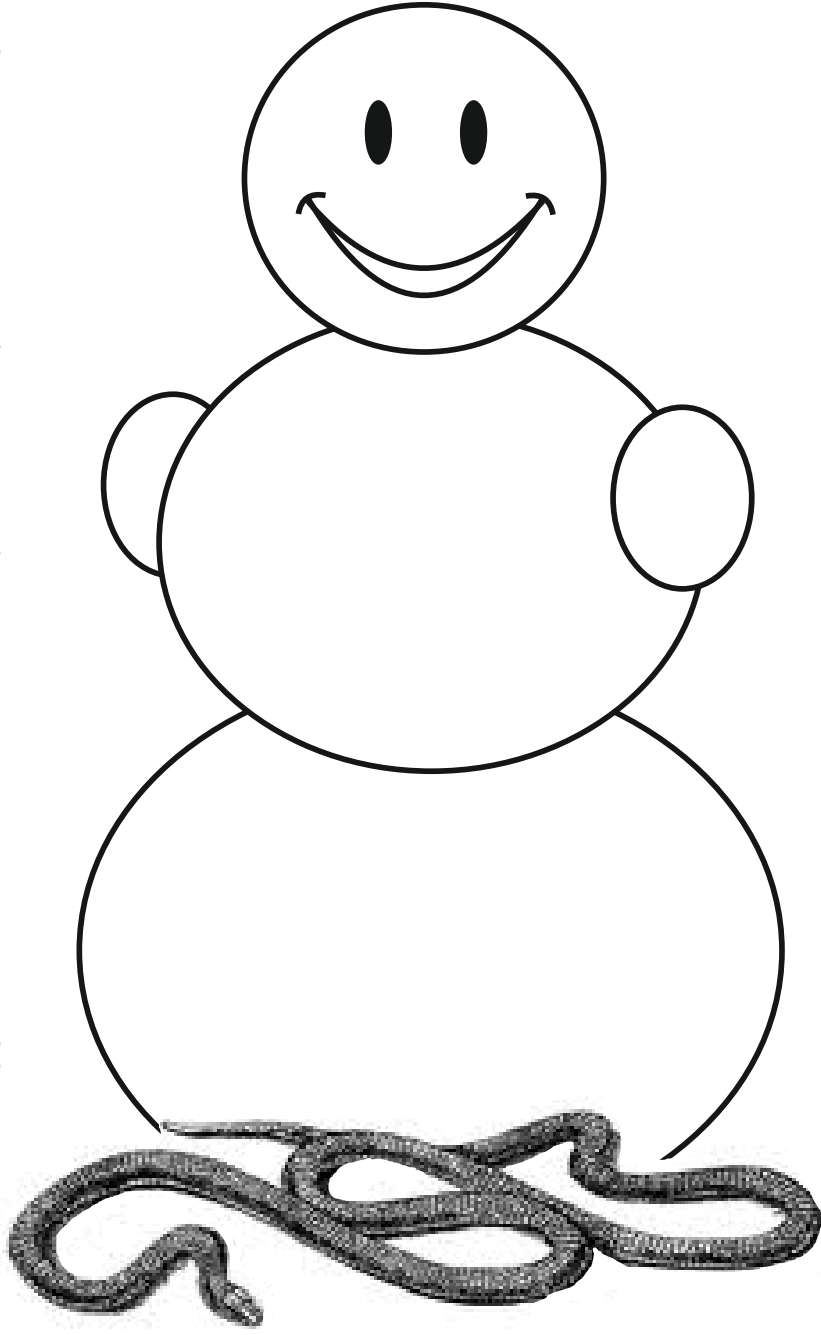

Михайло Стрельбицький

Сільський дурник Васько Самосій у своїй предковичній красі

Михайло Стрельбицький

**Сільський дурник Васько Самосій
у своїй предковичній красі**

Вінниця
Т. П. Барановська
2014

УДК 82-1(477)
ББК 84(4УКР)-5
С84

Стрельбицький, Михайло

С84 Сільський дурник Васько Самосій у своїй предковичній красі! –
Вінниця: Т. П. Барановська, 2014 – 40 с.
ISBN 978-617-7233-00-7

Кілька десятків лірико-іронічних мініатюр, що охоплюють прикметні прояви життя-життя сільського дурника Васька Самосія, об'єднані допитливими авторськими роздумами: кого і чому соціальна центрифуга відкидає на роль *блзня для громади*? як ведеться живій душі у тій ролі? а якщо така душа є водночас носієм «неспокушеного» розуму? чи не вибрідає вона в цім разі інколи несподівано на стежки-дороги донкіхотівські? чи не перегукується мирно-цивільно з бравим вояком Швейком? і – нарешті – чи не варто громаді бути уважливішою до одкровень та учинків... Васьків Самосієв?..

УДК 82-1(477)
ББК 84(4УКР)-5

Васька Самосія феномен питомен

Знає кожне в районі Васька Самосія,
хоч у кожному селі є не без самосійних,
пак, питомих тих дурників. Тільки ж не кожен
аж таке то дурнюще зморозити зможе,
що заціплює враз мудрагелям районним –
дурням овсі не Божим і не безборонним;
навіть панові тому... *представнику*,
що охочий не трапитись при нагоді Ваську.

Самосій вганяє в піт кандидата в вищий світ

Сільський дурник Васько Самосій
кандидата аж так напосів
(«Політичний з'ясуйте момент!...»),
що упрів *всенародний кент*,
перескочив із теми «невольно» –
розбирає моменти футбольні:
«В штангу влучили, – каже, – це вже непогано;
стане краще, як приймемо у громадяни
хава з Лівії, форварда – з Гани».

Не пихато, але завзято на порозі нетудихати

Сільський дурник Васько Самосій
у своїй предковичній красі
після більших морозів
на вільховім порозі –
Рубіконі прийдешніх часів –
так присів, що аж мовби засів.
Був би ж це дубовий поріг –
був би ще й який оберіг!
Але й вільха вільхата
свідчить: нетудихата
тут, де рід Васьків переміг.

В аристократи пишуться людці, аби від Самосія стати далі?..

На дереві свого роду Самосій –
як навесні, то і весняна брунька:
напіврозкрита (яко ротозій),
напівпідмерзла (яко слухна думка).
Шукають родоводів посіпаки,
в аристократи пишуться людці.
Васькові знатність будь-яка до с...маку
(чи – до смаку?); слова – не горобці...
... Він ділиться наїдком з горобцями:
під деревом на пеньку його цям-цями,
його щедротність – найважніша з цих...
Тим часом якнайбільші крадуни
«знайшли» клейноди, носять ордени,

мов справжні сери й дони – пак, пани,
а не відомі людові людці.

Не пристало, аби «Все пропало!» у нетудихаті звучало

Коли в хаті звучить: «Все пропало!»
(одоробло якесь записало
і в обдерті хати підпускає),
Самосій умикач вимикає,
сам собі, що ввімкнув, дорікає –
діє швидко і вдало.
Не пристало, аби «Все пропало!»
у нетудихаті звучало.

Сільський дурник Васько Самосій на ранок по виборах

Сільський дурник Васько Самосій
вранці біля Розп'яття засів:
мимо мерси ревуть – бюлетені вивозять;
мессершмітами мерси натужно ревуть,
у майбутнє торують покращення путь –
там такого, що котяться в дурника сльози.
Навздогін зарідавши, упав на коліна:
«Повернися до розуму, чесна країно!»

Васько еталоном ідентичності

Сільський дурник Васько Самосій
не буває в житті сам не свій,
ідентичності ліпший взірець, еталонний;
не залежить йому, в чім іти до мети,
з кандидатом зустрінись прибіг – всі: «Ух ти!» –
бабські гріють Васька панталони!..
Кандидатів вітчизно, слався сею порою!
А Васько твій – це свято, що завжди з тобою.

Васько такий – не сам-один

Поміж Вінницею та Проскуровом,
де работав Рев-ком і Рай-ком,
є ще трохи живих-нескурвлених,
з-поміж них – Васько та Бровко.
Що Бровко цей – чотирилапенький,
конспірація була на те;
але й він зневажає лакітки,
за собою хвостом мете,
чує вашу натуру здалеку
(надто – ваш нетверезий стан),
і сльозиться скрушно, і гавкає
на скабрезний ваш телеекран.
А хвостом мете, замітаючи
тільки власні і чесні сліди;
щось, та знає; чогось не знаючи,
сльози ронить вряди-годи.

Його люблять собаки усі

Сільський дурник Васько Самосій –
його люблять собаки усі
і коти, крім собак, як на диво.
Щось таке в ньому чують вони,
щось несе він їм із давнини,
усміхаючись... вже ж не спесиво!

Васько Самосій – українець ус-пішний

Васько Самосій – українець ус-пішний:
ус побілів, зате ходить пішки.
І з охороною, так.
Чотирилапих ця охорона
ліпше двоногих шанує закона,
лідеру вірна, дарма, що бездомна:
не проповзе й слимак.

Васько Самосій

мовознавчо паткує за губернією

Самосія Васька довбе думка хоробра,
не убив її в генах ніякий Берія:
«Є у нас *губернатор*: тілистий – це добре.
Але де є наша *губернія*?
От і радіо нині: «Прибув *губернатор*!...»
Де ж *губернія* в час цей – говорить не надто».

Васько Самосій у невстановлених місцях

У невстановлених місцях
Васько стирчить, неначе цвях,
до Вінниці припхавшись автостопом.
Від невстановлених тих місць
собі сотає зайву міць,
якусь таку, як Ной перед потом.

Березневі поклики

Березнева дорога грузька
кличе, але не вабить Васька:
з березневої збочити легше...
Самосій Самосієм, мовляв:
десь посієшся, ловлячи гав
(хоч ловити, звичайно ж, не вперше).

Весняні гадки про Івчу

І пішов би Самосій до Івчі,
якби сам собі зумів сказати:
чи почути тра івчанські півчі,
ой, чи подивитись на дівчата.
Бо від тої Івчі дзвони дзвонять,
аж про Івчу ту легенди ронять:
що там тії півчі та музики
все ще обертають пики в лики.
А дівки, мовляв (котрі не півчі),
там такі, що біс не вдержить свічі,
ангел від спокуси не впантрує;
знає те Васько собі не всує.

Шанувальник липневих дівчат

Сільський дурник Васько Самосій
Сам собі не сподобався нині
І себе сам за те напосів,
що освідчився кожній дівчині.
Є в селі тих липневих дівчин,
Як в городі жуків та личин.
І чекає кожна з дівчин,
і косує, підкошує навіть:
хто б то, хвацький, не слово, а чин,
проростив... як з кишені павіть.

Як Васько Самосій задля Урни Преображення старався

Зійшла висока мудрість-благодать
в день виборів, було, на дурника сільського:
він бюлетень порвав на много-много –
шугнув з кабінки вривки продавать.
Мов, вигода собі (давно не їв)
і всім нам: більше в урні голосів.

Васькова щедрість біля Урни Преображення, або Досвідом виборець збагачується

На інші вибори – їдців
місцевого масштабу –
Васько (поснідавши!) прибрів
невиліковно радий.

І радість щедрістю покрив
(без слів, але від серця):
до Урни сміло підступив –
в ню пхає... оселедця.
«Бо за добробут, – каже, – я,
за їдло і за пійло!..»
Ковтнула Урна, як змія,
облизувалась вміло.

Доторкнувшись земної осі...

Сільський дурник Васько Самосій
доторкнувся земної осі
та й спрожогу обпікся,
припікся.
Тож яріє, яскравиться *пiксель*
на його предковичній красі.
На його... планетарній красі?
Все тому, що вихнула ся вісь,
на яку він блаженно пісь-пісь:
там таки тут живильно пісь-пісь
заповівся?..

Не красою єдиною все ж...

«Хай, – міркує Васько, – по красі,
хай сміються в ставку карасі;
аби пси поважали,
за селом зустрічали,
не чекаючи «ліпших часів».

Карасям Васько – не Каїн

Сільський дурник Васько Самосій
Хвацько дурить в ставку карасів,
Найдурніших назад випускає;
кרותко блискають із глибини
найдурнішенькі – вдячні вони,
що Васько їм – о Боже! –
не Каїн.

Хоч Васьки й не Васюки...

Хоч Васьки й не Васюки
(бо село – не місто),
тут живуть не дурачки
(вижививши, звісно).
Чом же, чом пан голова
із дільничним-паном,
над ставком свої слова
вимовлявши п'яно,
озираються, їдці:
чи Васько не вудить
десь тут близько в осоці,
чуйний-каплюхий?
Один одному: «Мовчок! –
в осоці заздрівши. –
Перебреше ж, дурачок,
з правди, блін, на грішне!»

Поминальні жнива

Ще бринять небесам передзвони святі,
а уже на гробках поминальників рій
і між них їхня матка – Васько Самосій
з поминальним бурчанням у животі.
Поминальні жнива! Хай жнивує живіт,
а святкує, шанує, розважить язик:
«Вічна пам'ять, хто жив! А живим – до ста літ
жити і приїжджати,
і – без заковик!..»
Заперечив би хто – заперечень нема.
Хмарка рюмса над цвинтарем: дощик сліпий!
І село світове кліпає сліпкома,
і Васько Самосій – всім свояк світовий.

Васько – ще з тих переможців

1.

З району примчав *представник*:
Васькам і Ваську розказати,
що знов переможці вони,
бо день Перемоги – свято.
Васько ж не лайдак, не балбес:
від мітингу – р-раз! – відступився
і – р-раз-два! – на мерседес
наїжджого всма-а-ак помочився.

2.

«Дурник дурником: був десь,
йшов нізвідки,
переплутов мерседес
з мессершмі-д-том...» –
в протоклі записав
пан дільничний:
аби менше мати справ
політичних.
Був за те й пан голова:
«Там врахують.
При потребі переква-
-ліфік-ують».

Блискавки кулястої приборкувач

Кулясту блискавку Васько
з подвір'я виманив так'о:
танця кривого перед нею соло
повів так плавко, кривулясто так,
що й повелась куляста, позаяк
енергія його її переборола.
У копанку, як м'яч від копняка,
скотилася незграбніш баняка,
а бахнула – здригнулися Васьки!..
Вцілів же хтось Васькові завдяки.
Вцілієм всі Васькові завдяки?..
Вціліє й світ – таки ж не навпаки?..

Пан дільничний догнати береться

Якщо тихо Васько Самосій
тут за пам'ятником цим присів
і не крекчучи дметься,
пан дільничний – ну нюх! –
покидає бандюг
і догнати Васька береться.

Під замком важким, найбільшим

Пан дільничний задля свята –
виступів, промов помпезних –
Самосія замикати
має звичай нетверезий.
Знав би, що в сирому клубі,
під замком важким, найбільшим,
мислі недоречні-любі
тче Васько якнайлюбіше.

До і від пам'ятника

Біля пам'ятника випас
мають пан голова:
там бичок читає напис,
гуси – не один, не два.
Тим-то й строго пан дільничний
Самосія розвернув,
на можливість зуботичин
недвозначно натякнув.
Сміх і плач! Гірке нещастя!

Від образи плач-сльоза!
Грициків букет покласти
ніс Васько... Не показав...

Вужі – не чужі

Повну пазуху вужів
Самосій відніс до лісу.
Мов, дотримуйтеся маржі.
Мов, у лісі ж вам не тісно.
Зілля назібрав. Грозу
перечікує під мостом...
А вужі... слідом повзуть.
Одігрів, мов, нас не доста.

Пан дільничний – знаний мудрагель, або

Одне Васькове надчуття

Пан дільничний – знаний мудрагель,
він на все дотепне вдався проворний,
а підпивши – жарти просто горне,
посилає по Васька – ге-гей!..
Тільки – дзуськи! Є у Самосія
надчуття на п'яних, нетверезих:
їхня безпросвітна халазія,
їхній мудрагельний вдатний безум
зранку виганяють його з хати –
знає сам, куди; уміє знати.

Від праволохоронця – подалі

На руїнах колгоспної ферми
пан Васько не боїться гадюк.
Пан дільничний сюди не заверне
з *ліворвертом* своїм, басаврюк.
Пан дільничний виконує плани
попереджень, затримань, данин...
Хай собі без Васька, чистоганний,
праволохоронний чин.
Бузина! Бузина! Бузиною
зап'ялися руїни уздовж.
Самосійна вона. Як з сестрою,
побалакав із нею такою
і розлігся під нею, як дож.

Бузина лікувальна Васька-здоровегу втішає

Від дільничного-пана
втікавши у напрямку бузиновіть,
устигає Васько, хитрюган
і законник, ага, прокричати:
«Як не маєте бляхи,
то посвідчення Ви покажіть!..»
Пан дільничний однак
не збираються біг послабляти,
діставати посвідчення,
демон-
струвати...
І тому наддає Самосій,
аж виблискують п'яти.

В бузину, до гадюк, прибігає з відривом, і тут
уже може собі все дозволити, що забажає:
впасти, сісти, лягти, залягти, вертикрут.
Бузина лікувальна Васька-здоровеґу
втішає.

Пара параісторична

Пан Васько і пан дільничний –
пара параісторична,
в сенсі сьогодення зріз:
хоч нема з Васька що взяти,
для статистики завзято
вписується скрізь
попереджений Васько...
перехоплений... повзком?

Від дільничного-циклопа винаходить перископа

Від дільничного від пана
за доганою догана:
та пройшла, а ця прийшла.
Що робити? Як діяти?
Перископа ладнувати!
Там такого, щоб алею
сам поров попід землею –
от і всі діла.

На фронті міжконфесійнім

Учив Христос апостолів: «Ви – сіль
землі цієї, де Господь посіяв...»
А в той час тутай предок Самосія,
якийсь чи самосій, чи самостій,
божкам місцевим дульку у хламиді
складав, крутив, тримав, безвстидник стидний...
Васькові нині не до богохульства,
коли дільничний (голова – капуста),
йдучи на прю за *вірного* попа,
з кишенів трусить дулі, світлий пан.

Васько, до віршоскладання мобілізований

Пан секретар при пану голові
для грамотійства, але й для послуги:
так повелось на світі недолугім
з часів, коли возили полові.
І сікатись обом їм до Васька
таки ж удвох радніше, веселіше:
«Гей, Самосію, нум складати вірші!» –
пан секретар, хита-ючись, гука-
ють, риму видають: «Лайно...» –
«У наших головах воно!»
Ще риму – з реготом: «Пісяк...» –
«Зустрічній кожній він – свояк!».
Ги-ги-кають: «Хрін-довгояй...» –
«Його в президії... впізнай!»...

Гостина в пана голови не йде Васькові з голови

Пан представник з дільничним-паном
гостюють в пана голови.
Думки, либонь, там непогані
до кожної йдуть голови:
бо пахощі за три городи
розходяться, аби дійти
аж до Васькової господи,
де є Бровко, де є коти...
Думки ж якщо й небездоганні
(запахло смаженим сильніш),
то це тому лиш, що на грані
чергових виборів став «кіш».
Козацькі мудрствують нащадки,
як Низ, і Евріал, і Турн...
Не про Васька ж їх «взятки гладкі» –
про сенс *Преображення Урн*.

Пан дільничний все бачать з райцентру

Пан дільничний живуть у райцентрі,
проживають і мешкають там,
там свої собі мають проценти,
але тут – ще своїші акценти
і відтак – з воріженьками тан.
Отже ж бачать звідтіль дільницю,
ніби є на долоні вона,
і фольксваген їхній, як птиця,
прилітає, пікірує на...

Відкупитися можна при змозі
та й при розумі, звісно, яснім...
Тим-то й трохи Васько у тривозі
(хоч ще більше, звичайно, у Бозі)
при фольксвагені, бий його грім.

Пан дільничний сільмаг курують...

Пан дільничний сільмаг курують
раз на тиждень, не день при дні;
самогону ж в нім не дегустують,
не закушують – ані-ні:
щоб здоров'ям не ризикувати,
а продовжувати курувати,
мавши з того тверді «відступні».
Тож хай Бог, всі святі боронять
Самосія йти поза сільмагом,
там про якість страшну самогону
пиякам казати з відвагою.
Пияки можуть щиро *послати*,
похіхкати в світле обличчя,
але пан дільничний... О, знати б,
розминутись як з паном дільничним!

Сценка на краю села: Васько Самосій і пан дільничний (данину з села вивозячи)

Пан дільничний, зібравши тижневу данину
з самогонщиків злісних і пияків,
вже в райок свій райцентрівський

втішено линув,
бакаї матюкавши *перерозпротакі*,
коли – враз – навперейми Васько –
під фольксваген,
під народний, еге, хоч німецький, вагон:
«А я знаю, я знаю, що Вас до нас вабить!
А я бачив, я бачив, який ваш *закон!*...»
Пан діленьничий на гальма натиснувши, крикнув:
«Я спішу тут зі звітом – дочекайся мене:
надаю копняків, якщо ти вже відвикнув
і забув, що, як дурень, то й бачить дурне!»

Васько – сіятель

І не сіяв би того вівса,
але крильця у нього – краса,
і заснути найкраще в вівсі... –
знає хто, як не Сам-Самосій.
Півгороду засіяв вівсом,
про горох не забувши при тому.
Кури пруться в овес напролом –
їх горох переймає невтомно.
А як вродить той цар-горох,
і Васько його зварить з квасолею,
буде всім воріженькам – ох-ох! –
змаг зав'яже недоля з неволею.

Тріумфатором перманентної Великої Газової Війни

Сільський дурник Васько Самосій
наймудріший, ага, об весні,
коли – смик! – розмерзається,
легко видобувається,
із-під ковдри являється,
аби в Газовій Лютій Війні
взяти участь, угу, непотроху:
об'їдається вміло гороху
і, діждавшись вітру з південного заходу,
враз до вітру лицем постає не невдахою:
щоб *несло* на північний схід,
де є наш стратегічний сусід!

Не займайте Васька Самосія, хай дурні свої мрії він мріє

Не займайте Васька Самосія:
хай дурні свої мрії він мріє
та й вимріює мрійно – аж-аж! –
не гараж, не кортеж, не міраж,
а село, повне хат і людей...
За селом – там Хтось плуга веде,
Хтось такий – придивившись – сягнистий,
наче... ніби... з колядки вогнистої...
легкоплугий такий, бадьористий,
аж за Ним – і селяни-дядьки,
за дядьками – й Васько беручкий...
А земля, а земля... запашна!

Не відлюдькам належить вона,
І над нею, землею такою,
хмарка жайворонково-ранкова!..

Не старайтесь Васька надоумить, хай дурні свої думи він дума

Не старайтесь Васька надоумить,
хай дурні свої думи він дума,
повільнюючі свої, недотепні,
нестерпущі, для світу нестерпні.
Що дурніші – то більш безборонні,
з-поміж них там і ця у макітрі:
«Чом вожді наші при охороні,
а попи, то і в броневагоні –
хоч на люди, а хоч би й до вітру?..
Адже мудрим їх мудрість бронєю,
а святим їхня святість – відомо...»
Ви простіть йому цю ахінею,
бо давно не усі в нього вдома.

Не сполохайте ж, як медитує...

Не сполохайте ж ви здуру всеу
Самосія ж, Васька, – авжеж,
коли з прутнем своїм медитує
він, щасливий собі безмеж
(ну принаймні без зайвих меж).
Бач, жадана його лобогрійка,
переказують, вже – італійка
(там чи, може, лиш півіталійка,

вже така, розпереотака,
що бодай їй – ги! – без Васька,
без його козаком козака!).

Телевізор «Весна-1»

Телевізор чорно-білий,
«Весна-перша», чорно-бідний:
пан учитель впер Васькові,
викидавши на смітник.
І тепер цей телевізор –
дар троянський –
кінь побідний,
над Васьком звитяги прагне:
сіромаху смик та й смик!
Добре, хоч не кольорові
личка й пички гонорові,
бровенята і бровиська –
добре, схожі на щітки
(з ваксою на них густою)...
А інакше... без напою...
поєднався би з екраном –
став би тим би... телеманом:
телетелепнем таки.

Наодинці з чорно-сірим ящиком

Сільський дурник Васько Самосій
як, бува, дуріє завзято,
ще дурнішим стає, аніж ми всі-усі,
разом брані та й разом же взяті:

телевізору – ящику геть чорно-сірому –
тиче дулі, сердешний сірома:
«Ми новинам твоїм хуліганським не віримо
і, крім того, у нас тут
всі у кожного першого вдома!
Доля другого кожного –
наша оскома!»

Цілорічного варте це свято терпцю

На життя можна плакатись показово,
але є в нім високий-високий момент:
тридцять першого грудня з екрана Васькові
в очі дивляться пан Президент;
і вітають, бажають, по-здоров-ляють,
аж здоровля по тілу біжить-пробіга.
Добігає здоровля у п'яти і навіть...
так що й прутень не прутень,
а вольтова, знаця, дуга!..
Не дай Боже погаснути тут чорно-білому!
У сусідів хіба мав би втіху оцю,
цеє свято душі, празник грішному тілові?
Цілорічного варте це свято терпцю.

Васько Самосій – не Герой України

Васько Самосій – не Герой України,
і це – доконаний факт:
не вміє писати поем перемінних,
розмитнювати контрафакт.
Й хоч зирять йому підбадьорливо в очі

щороку пан Президент,
навряд чи вони підписати захочуть
сьогодні такий Документ.
Він їм – не сподвижник і не одноклас-сник,
на подвиги з ними не йшов,
й хоч він у них класний, вони в нього класні,
до підпису, бач, не дійшло.
Бо й не подавалось. Хто ж мав би подати?
Невже заздрий пан голова?
Лишилось Вкраїні надію плекати,
з Васьками-селом одностайність шукати –
чиновне долать «Чорта з два!».

І Васька, і Бровка веде карма до ставка

У попередніх втіленнях своїх
цей Самосій
Васьком не був – то певне.
Був, може... гетьман...
чи – гетьманич?... Мніх?..
Тікати вмів і кланятись доземне?
Душа ж чомусь верталася з небес:
нових шукати зваг, удосконалень.
Тим-то й спішить Васько,
а поруч – пес,
мимо копалень,
але до «купалень»;
ставок чи копанка
прислужаться зугарно
двом душенькам простим
для чистки тіла й карми.

Хоч епоха й динамічна, перспектива всім – кармічна

Самосій тут – «киш!» та «киш!» –
кишкає на кури;
хтось же десь там робить кеш –
з натури, *в натурі*.
Але буде *той* колись
відробляти карму:
кукурукати, гребтись,
лякатися каркань!

Не плаксі́й – оплакувач

Він оплакувач, а не плаксі́й,
сільський дурник Васько Самосій.
Нині це «оптимі́зм» оплакує,
аж сльоза на ширіньку скапує;
остаточно впадає в про-страці-ю,
як зачує про *оптимізацію*.
При закритій лікарні і школі
тиче дулі верховній волі:
«Гірше трьох піввідерних клізм,
нам такий у селі оптимі́зм
й аж така тут *оптимізація* –
протилюдська про нас провокація!»

Пора самозваних месій? Посвідчить про них Самосій

Пора самозваних месій –
балакунів крадучих;
ніхто для них Самосій,
їх совість їхня не мучить.
Й попові несуть хабар,
Васько те укмітив – назавше.
Про те не посвідчить хіба,
перед Усевишнім ставши?

Він за грішників чільних просив

Сільський дурник Васько Самосій
має вії в солоній росі:
то ходивши до Бога.
Там босоніж стерню толочив,
там за грішників чільних просив,
а відмова була задовга.

Самосія Васька чудасія

Самосія Васька чудасія
не спрямована проти Росії
(заспокойтеся, пане прем'єр),
ані проти російської мови
(заспокойтеся, пані чудовна).
Його дулі в кишені тепер:
права в правій – то – правоцентрична, –
ліва в лівій – вже ж – лівоцентрична, –

там обидві до центру дотичні,
чудотворні з часів СеРеСеР, –
проти хамства, мов, «спільнослов'янського»,
обнімання того вуркаганського
пацанів зі лжевищих сфер.

На тім стоїть, сидить, лежить

Слід життєвий Васька Самосія:
«Україна – *таки* ж не Росія!»
(Хоч і жне Україну Росія).
Мов, у цій Україні
ми не всі тут наївні,
хоч і всі – ротозії...

На тім стоїть, сидить, лежить,
і – *co komu do tego?*
В весняних снах, бува, летить –
чиєсь бо *alter ego*.
Чиє ж він *alter ego?*

Оберегом солов'їв-співунів, еліт-дідько б їх не зжер, ані з'їв

Якась профура київська *Еліта*
поставила на ноги область і район,
і вже пан голова Васька призвав: «Ловити!
Побільше наловити щоб до літа
співочих солов'їв для *vip*-персон!»
(так-таки так: дослівно – в'їп-персон –
і стид і страм, але таки не сон).

Мовляв, *Еліта древній Рим* шанує,
наслідує *Еліту* римську рвійно,
тому паштетів нині потребує
із язиків співочих солов'їних:
щоб, слухаючи Просто-Таю й Просто-Філю,
закушувати найдорожче еліт-пійло...
Васько – не найдурніша голова –
пообіцявши, думав: «Чорта з два!»
Сильце на круків та ворон поставив,
другодні півмішка тих «співунів» доставив
і віддано так зирить – не змигне:
мов, хоч би й преміюйте тут мене!
За голову пан голова схопились:
«Добили Самосія! Докотились!...»

Розмова, ледь не сварка: хто Самосія шваркнув?

Пан голова з дільничним-паном
розмову мають – ледь не сварку:
останню хто чинив Ваську догану
і зайвого потиличника шваркнув?
Ведуть пан голова: «Ти совість мав би:
воно і так не мудре, прости, Боже,
ти ж нам зведеш його до рівня мавпи –
повинностей нести ніяких нам не зможе;
ловити солов'їв сказав – приперло вороняччя...
Як розуміти це? Ну що це, пане, значить?!»
Дільничний-пан покаявся – як і личить –
та й пана опонента могоричить.

Васько Самосій – першоджерелом корупції

Якось-раз від духопеликів
стало Ваську непереливки;
в райлікарні три дні раював.
На день третій гривню клепану,
з літняка добувши, репаний,
санітарці Ніні дарував.
Гривня ж – як медаль: з Хрестителем!
Ніночка ж – із серцем хлипаним:
прибирає гарно за всіма...
Слово став казати вдячності,
та не стачило обачності –
тут як тут майор: «Ах, вашу ж ма'!...»
Розвели, мовляв, кор-руп-ці-ю!..
Буде ж вам *за фактом* тупцяння!..
Ніні – конфіскація майна.
І Васькові вже до того йшлось,
дивом дивним ледве обійшлось:
на поруки взяв – от тобі й на! –
хто б подумав про такі дива –
з двох панів один: пан... голова!

Так спасає, як сам собі знає

Сільський дурник Васько Самосій,
перекліпавши, сонечком сяє:
жива латка людська
на розриві часів,
світ спасає,
як сам собі знає.

Васькова астрономія

Васькова астрономія –
то вже в минулому:
у зошиті без номера,
де смальцю клякса – нуликом.
Але ж було, було колись
(коли дурніший був),
коли ще зорі цокались
під бравий серця гул:
змальовував при місяці
сузір'я у «Тетрадь»;
там досі вони містяться,
їх міль там не потрать...
Закинув змалювання те,
бо де ж той телескоп.
Десь ділось намагання те,
як потвердішав лоб...
В ставку відбилось зоряне –
яскрять, стирчать з намулу мов!..
Васькова астрономія –
невже цілком
в минулому?

Най-най-найщасливіші сни із часів життєвої весни

Сільський дурник Васько Самосій
не впадав ні разу у відчай.
Не збере, було, голосів –
сам – ще й як – проти себе посвідчить.

Розумію, мовляв: не відмінник,
хоч і вивчив дієвідміни
(не з підручника і не з дошки,
а в городі впрівавши не трошки)...
... Та жалкує і, певне, до скону
жалкуватиме: досі ж бо сниться
він собі *членом ради загону* –
невелика, а все-таки птиця;
раз на рік – *членом ради дружини*:
аж тріщать від щастя пружини!

Сон про всіх нерозгадано віщій

Сни в дурненьких бувають мудровані,
і про всіх нерозгадано віщі.
От сю ніч Самосій собі сниться... коровою
між корів: їх то дощ періщить,
то пастух – матюгальник сопливенький
із булькатим, аж харківським, тваром;
а вони собі кожна... щасливенька,
величава – товар товаром.
В яслах – є. Добре бути коровою!
Доять лагідно, хвалять в цей час.
Тільки що це? В дійниці зацвікало... кров'ю,
заболіло... в дійницях... нараз!..

Не до відчаю!

Відчай кличе,
відчай смиче,
відчай кряче і кигиче:
«Самосію, йди, ходи до нас!»
Самосій – ясне обличчя –
діє так, як йому личить:
тим спокусам дулі тиче;
всяка дуля має місце й час.

У своїй предковичній красі та й на предківським перелазі...

Сільський дурник Васько Самосій,
як прокліпає кривди-образи,
у своїй предковичній красі
величається на перелазі;
уцілілий, як перелаз,
як епоха в надуманій ері,
як в числі негараздів гаразд
чи в покинутій хаті двері.
Дурник дурником! Пан голова
мають рацію з паном дільничним.
Їхня рація – двічі по два,
але ж карми їхні... – калічні?
Ротозій... Він тому ротозій,
що найширше відкриті очі...
Він прокліпає все, Самосій,
задля мрій своїх, задля надій.
Не завадьте йому, поторочі!

На перелазі ноша світу важча

Самосій на перелазі –
це вам щось таки із чимось:
воднораз і снігур, і синичка,
щиглик, дятел і шпак до шпака...
Світ довкола Васька –
стопричинно-причинний,
і від того ж то й ноша Васькова,
як і вчора, важка-преважка.

А сидівши із ношею, плечі маєш сутулі-сутулі;
перелаз прогинається, ледь не трісне,
гладенький, старий.
Планетарні гудуть ген за обрієм гулі-гулі.
Барабанами глушиться вибухів чорторий.

Десь він тутка пробіг...

Десь він тутка пробіг,
Самосій недоречний і не довгожданий:
дошок меморіальних ні обапола не заживе...
Десь він зараз біжить
(чи в задумі сидить), дана-дана,
і про нього є автор із гаселком:
«Хай живе!..»

Гасла гасяться інші, доречні, але менш важливі,
при okazji цій, зрозумілій не до кінця.
Він по росах біжить – запобіжник захланній наживі,
краєм світу біжить,

де з гармати – по горобцях...
По синичках, шпаках, горобцях-х-х...

Передвиборна ніч...

Передвиборна ніч: продались
чесні душі за жменю гречки,
біс із чортом ще раз обнялись –
і на цей раз без суперечки.
Битим пляцком лежить село,
пси примовкли, втягнули шиї.
Жаль живий тупо гострить жало,
сільський дурник на місяць вие.

2013

Зміст

Васька Самосія феномен питомен	3
Самосій вганяє в піт кандидата в вищий світ.....	3
Не пихато, але завзято на порозі нетудихати	4
В аристократи пишуться людя, аби від Самосія стати далі?..	4
Не пристало, аби «Все пропало!» у нетудихаті звучало	5
Сільський дурник Васько Самосій на ранок по виборах	5
Васько еталоном ідентичності	6
Васько такий – не сам-один	6
Його люблять собаки усі.....	7
Васько Самосій – українець <i>ус-пішний</i>	7
Васько Самосій мовознавчо паткує за губернією	7
Васько Самосій у невстановлених місцях	8
Березневі поклики	8
Весняні гадки про Івчу	8
Шанувальник липневих дівчат.....	9
Як Васько Самосій задля Урни Преображення старався	9
Васькова щедрість біля Урни Преображення, або Досвідом виборець збагачується.....	9
Доторкнувшись земної осі.....	10
Не красою єдиною все ж...	10
Карасям Васько – не Каїн	11
Хоч Васьки й не Васюки...	11
Поминальні жнива	12
Васько – ще з тих переможців	12
Блискавки кулястої приборкувач.....	13
Пан дільничний догнати береться.....	14
Під замком важким, найбільшим.....	14
До і від пам'ятника.....	14
Вужі – не чужі	15

Пан дільничний – знаний мудрагель, або Одне Васькове надчуття .	15
Від правоохоронця – подалі	16
Бузина лікувальна Васька-здоровегу втішає	16
Пара параісторична	17
Від дільничного-циклопа винаходить перископа	17
На фронті міжконфесійнім	18
Васько, до віршоскладання мобілізований	18
Гостина в пана голови не йде Васькові з голови.....	19
Пан дільничний все бачать з райцентру	19
Пан дільничний сільмаг курують... ..	20
Сценка на краю села: Васько Самосій і пан дільничний (данину з села вивозячи)	20
Васько – сіятель.....	21
Тріумфатором перманентної Великої Газової Війни	22
Не займайте Васька Самосія, хай дурні свої мрії він мріє	22
Не старайтесь Васька надомить, хай дурні свої думи він дума	23
Не сполохайте ж, як медитує... ..	23
Телевізор «Весна-1»	24
Наодинці з чорно-сірим ящиком.....	24
Цілорічного варте це свято терпцю.....	25
Васько Самосій – не Герой України	25
І Васька, і Бровка веде карма до ставка.....	26
Хоч епоха й динамічна, перспектива всім – кармічна	27
Не плаксіє – оплакувач	27
Пора самозваних месій? Посвідчить про них Самосій	28
Він за грішників чільних просив.....	28
Самосія Васька чудасія	28
На тім стоїть, сидить, лежить	29
Оберегом солов'їв-співунів, еліт-дідько б їх не зжер, ані з'ів	29
Розмова, ледь не сварка: хто Самосія шваркнув?.....	30
Васько Самосій – першоджерелом корупції	31
Так спасає, як сам собі знає	31

Сільський дурник Васько Самосій у своїй предковічній красі!

Васькова астрономія.....	32
Най-най-найщасливіші сни із часів життєвої весни	32
Сон про всіх нерозгадано віщій.....	33
Не до відчаю!	34
У своїй предковічній красі та й на предківським перелазі... ..	34
На перелазі ноша світу важча	35
Десь він тутка пробіг... ..	35
Передвиборна ніч... ..	36

Художнє видання

Стрельбицький Михайло Петрович

**Сільський дурник Васько Самосій
у своїй предковій красі**

Видання здійснене в авторській редакції

Підписано до друку 19.12.2014 р. Формат 42×29,7 1/4.
Папір офсетний. Друк різнографічний.
Ум. друк. арк. 2,3. Зам. № В2014-59

Видавець і виготовлювач ФОП Барановська Т. П.
21021, м. Вінниця, вул. Порика, 7.
Свідоцтво суб'єкта видавничої справи
серія ДК № 4377 від 31.07.2012 р.

Васько такий - не сам-один

Поміж Вінницею та Проскуровом,
де р а б о т а в Рев-ком і Рай-ком,
є ще трохи живих-нескурвлених,
з-поміж них - Васько та Бровко.
Що Бровко цей - чотирилапенький,
конспірація була на те;
але й він зневажає лакітки,
за собою хвостом мете,
чує вашу натуру здалеку
(надто - ваш нетверезий стан),
і сльозиться скрушно, і гавкає
на скабресний ваш телеекран.
А хвостом мете, замітаючи
тільки власні і чесні сліди;
щось, та знає; чогось не знаючи,
сльози ронить вряди-годи.

